

Rada
Európskej únie

V Bruseli 1. februára 2022
(OR. en)

5849/22

Medziinštitucionálny spis:
2022/0026(COD)

ECOFIN 82
CODEC 107
RELEX 119
COEST 24
NIS 3

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	1. februára 2022
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2022) 37 final
Predmet:	Návrh ROZHODNUTIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o poskytnutí makrofinančnej pomoci Ukrajine

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2022) 37 final.

Príloha: COM(2022) 37 final

V Bruseli 1. 2. 2022
COM(2022) 37 final

2022/0026 (COD)

Návrh

ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o poskytnutí makrofinančnej pomoci Ukrajine

{SWD(2022) 25 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Ukrajina rozvíja od roku 2014 silné partnerstvo s Európskou úniou, ktoré presahuje rámec jednoduchej dvojstrannej spolupráce a smeruje k postupnému politickému pridruženiu a hospodárskej integrácii. Dohoda o pridružení medzi EÚ a Ukrajinou, ktorá nadobudla platnosť 1. septembra 2017 a zahŕňa prehĺbenú a komplexnú zónu voľného obchodu, je hlavným nástrojom na zblíženie Ukrajiny a EÚ. Okrem podpory hlbších politických väzieb, silnejších hospodárskych väzieb a dodržiavania spoločných hodnôt dohoda poskytla pevný rámec pre vykonávanie ambiciózneho programu reforiem zameraného na boj proti korupcii, nezávislý systém súdnictva, právny štát a lepšie podnikateľské prostredie. EÚ preukázala nepretržitú podporu týmto reformám, ktoré majú zásadný význam pre prilákanie investícií, zvýšenie produktivity a zvýšenie životnej úrovne v strednodobom horizonte. Okrem iných podporných nástrojov EÚ podporila Ukrajinu prostredníctvom piatich po sebe nasledujúcich operácií makrofinančnej pomoci (MFP), ktoré v období 2014 – 2021 dosiahli celkovú výšku 5 mld. EUR vo forme úverov.

Napriek dlhodobej strategickej politickej orientácii a záväzku vykonať reformy však Ukrajina naďalej čelí značným výzvam. Od vypuknutia pandémie COVID-19 spôsobilo viac ako 3,8 milióna kontaminácií takmer 100 000 úmrtí. Návrat k hospodárskemu rastu v roku 2021 bol pomalý a poháňaný najmä odvetviami maloobchodu a stavebníctva, pričom vyhliadky sú spojené so značnými rizikami. Inflácia sa zrýchlila a koncom roka 2021 dosiahla 10 %. Rastúce geopolitické napätie na hraniciach s Ruskom malo značný dominový efekt na dôveru, najmä u zahraničných investorov. Od polovice novembra 2021 stratila národná mena 9 % svojej hodnoty vo vzťahu k USD, a to napriek intervenciám v objeme približne 1,6 mld. USD vykonaným v rovnakom období Národnou bankou Ukrajiny, čím sa objem oficiálnych rezerv znížil o 5,5 %.

V tejto súvislosti sa výnosy ukrajinských eurobondov zvýšili v polovici januára 2022 na neúnosnú úroveň. Súkromné financovanie medzery v platobnej bilancii Ukrajiny preto už nie je k dispozícii za udržateľných podmienok. Na základe najnovších prognóz Medzinárodného menového fondu uvedených v jeho prvom preskúmaní programu, ktoré bolo ukončené 8. novembra a schválené 22. novembra 2021, by nedostatočný prístup ku kapitálovým trhom znamenal rozšírenie likvidnej medzery krajiny o ekvivalent minimálne 2,5 mld. USD v roku 2022. Eskalujúce geopolitické napätie má škodlivý vplyv na už aj tak neistú hospodársku a finančnú stabilitu Ukrajiny. Pretrvávajúce bezpečnostné hrozby už vyvolali značný odlev kapitálu. Negatívny vplyv na budúce investície, oblasť, v ktorej Ukrajina už aj tak zaostávala za regionálnymi partnermi, ešte viac znižuje odolnosť krajiny voči hospodárskym aj politickým otrasom. Viaceré hrozby, ktorým Ukrajina v súčasnosti čelí, vyvíjajú veľký tlak na štátne inštitúcie, aby chránili svojich občanov, čo vytvára značné dodatočné riziká pre celkovú stabilitu krajiny a širšej spoločnosti.

Vzhľadom na stratu prístupu na medzinárodné kapitálové trhy v dôsledku zvýšenej geopolitickej neistoty a jej vplyvu na hospodársku situáciu na Ukrajine Komisia predkladá Európskemu parlamentu a Rade návrh na poskytnutie novej makrofinančnej pomoci vo výške 1,2 mld. EUR vo forme úverov na podporu stability na Ukrajine.

Plánovaná núdzová makrofinančná pomoc, ktorá sa navrhuje s cieľom poskytnúť rýchlu podporu v situácii akútnej krízy a posilniť odolnosť krajiny, bude trvať 12 mesiacov a bude zahŕňať dve splátky. Uvoľnenie prvej tranže pod podmienkou splnenia politických podmienok a uspokojivého vykonávania programu MMF by sa uskutočnilo rýchlo po schválení tohto

návruhu, a to po nadobudnutí účinnosti memoranda o porozumení o osobitných opatreniach štrukturálnej politiky, na ktorom sa Európska komisia dohodla v mene EÚ s Ukrajinou. Vyplatenie druhej tranže by bolo spojené s nepretržitým uspokojivým vykonávaním programu MMF, ako aj politických opatrení dohodnutých v memorande o porozumení. Memorandum o porozumení, z ktorého vychádza táto núdzová makrofinančná pomoc, sa pravdepodobne zameria na obmedzený počet uskutočniteľných krátkodobých politických opatrení v najnaliehavejších prioritných oblastiach, ako je posilnenie hospodárskej odolnosti a stability, správa vecí verejných a právny štát a energetika. Následná, dlhodobejšia makrofinančná pomoc by mohla ísť nad rámec bezprostrednej krízy a zamerať sa na širší súbor reformných priorit. Očakáva sa, že vykonávanie navrhovanej operácie sa uskutoční spolu s podporou v rámci rozpočtových operácií financovaných z Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (NDICI). Ohlásené dodatočné rozpočtové prostriedky vo výške 120 mil. EUR v rámci grantov NDICI budú dôležité na ďalšie posilnenie úsilia Ukrajiny v oblasti budovania štátu a odolnosti. EÚ bude okrem toho úzko spolupracovať s Ukrajinou s cieľom reagovať na jej žiadosť o následnú pravidelnú operáciu makrofinančnej pomoci, keď sa situácia stabilizuje.

Ako sa podrobnejšie uvádza v pracovnom dokumente útvarov Komisie pripojenom k tomuto návrhu, Komisia sa domnieva, a to aj na základe posúdenia politickej situácie zo strany Európskej služby pre vonkajšiu činnosť, že politické a hospodárske predpoklady na účely realizácie navrhovanej operácie makrofinančnej pomoci sú splnené.

- **Všeobecný kontext**

Riziká plynúce zo súčasného geopolitického napätia a bezpečnostné obavy spojené so situáciou na hraniciach s Ruskom sa od polovice novembra neustále zvyšujú. Výrazne oslabili dôveru investorov, čo dokazuje neustály odlev kapitálu a odčerpávanie oficiálnych devízových rezerv. Oslabenie hrivny napriek pokračujúcim intervenciám Národnej banky Ukrajiny na podporu domácej meny a *de facto* strata prístupu vlády na kapitálové trhy výrazne zvyšujú riziká pre makroekonomický výhľad Ukrajiny. Po recesii na úrovni 4 %, ktorá nastala v roku 2020 a bola slabšia, než sa očakávalo, sa hrubý domáci produkt v prvom štvrtroku 2021 medziročne znížil o 2,2 %. V druhom štvrtroku medziročne stúpol o 5,7 %, čo je však vzhľadom na rozsah predchádzajúceho poklesu sklamaním. Nasledovalo spomalenie rastu na 2,7 % v treťom štvrtroku. Nedostatočný rast je dôsledkom pretrvávajúcej zložitej pandemickej situácie (narastajúci počet prípadov ochorenia COVID-19 a pomerne nízka miera zaočkovanosti na úrovni 33 % ku koncu januára 2022), vplyvu eskalácie napätia na dôveru, ako aj obmedzenia štrukturálnych faktorov vrátane chronicky nízkej miery investícií. Medzi významnými štrukturálnymi prekážkami brániacimi investíciám zostáva prioritou budúceho politického úsilia stále rozšírená korupcia a nedokončená reforma správy a riadenia hustej siete štátnych podnikov.

Vzhľadom na rastúcu ponuku peňazí a rastúcu infláciu Národná banka Ukrajiny (NBU) zvýšila v období od júna 2021 do januára 2022 svoju kľúčovú politickú sadzbu o 400 bázických bodov na 10 %. Po výraznom znížení inflácie v prvom polroku 2020 sa inflácia v novembri 2020 opäť začala zrýchľovať. V septembri 2021 dosiahlo priemerné zvýšenie cien spotrebného tovaru 11 % a v decembri sa zmiernilo na 10 %. Zrýchľovanie inflácie cien vyrobeného tovaru stále pokračuje, pričom táto miera v decembri 2021 dosiahla pozoruhodnú úroveň – 62,2 %. Hoci sa NBU domnieva, že sa dosiahol vrchol inflácie, v priebehu roka 2022 sa očakáva ďalšie sprísnenie menovej politiky, a to najmä s cieľom udržať infláciu na cieľovej hodnote 4 % až 6 %. V súčasnom kontexte postupného globálneho sprísňovania podmienok financovania a ako rozvíjajúci sa trh je Ukrajina vystavená aj ďalšej nestabilite vyplývajúcej z opätovného posúdenia globálnych rizík.

Na pozadí návratu k rastu a vyšších daňových príjmov sa deficit verejných financií v roku 2021 odhaduje na 3,1 % hrubého domáceho produktu, čo je o 200 základných bodov menej ako pôvodne plánovaný deficit. Verejné príjmy sa v roku 2021 zvýšili o 24 %, čo je o 2,8 percentuálneho bodu viac, než sa plánovalo, zatiaľ čo výdavky sa zvýšili o 11 %, čo je o 1,5 percentuálneho bodu pod cieľovou hodnotou. Vzhľadom na tieto výsledky sa v minulom roku dosiahli dobré výsledky v oblasti verejných financií. Rozpočtový deficit na rok 2022 je v súčasnosti naplánovaný na úrovni 3,5 % hrubého domáceho produktu, ale aká bude jeho skutočná výška, je veľmi neisté. Môže byť dramaticky horšia a bude závisieť najmä od vývoja medzinárodného geopolitického kontextu.

Po obnovení hospodárskeho rastu sa značný prebytok bežného účtu za rok 2020, ktorý odráža kompresiu dopytu, zmenil v roku 2021 na deficit. Po prebytku vo výške 5,3 mld. USD v roku 2020 bežný účet zaznamenal v období od januára do augusta 2021 deficit vo výške 830 mil. USD alebo 0,5 % hrubého domáceho produktu. V tom istom období sa vývoz tovaru medziročne zvýšil o 36 % a dovoz tovaru o 30 %, čo viedlo k deficitu v obchode s tovarom vo výške 3 mld. USD. Bilancia služieb, pri ktorej sa vývoz zvýšil o 12 % a dovoz o 21 %, vykazovala prebytok vo výške 2,3 mld. USD. Primárne príjmy sa zmenili na výrazný deficit vo výške 3 mld. USD napriek tomu že od januára do augusta 2020 bol v tejto oblasti zaznamenaný prebytok vo výške 3,2 mld. USD. K tejto zmene došlo napriek tomu, že remitencie sa zvýšili o 18 % na 8,9 mld. USD. Objem priamych zahraničných investícií sa v prvom polroku 2021 takisto výrazne zotavil, najmä v dôsledku opätovného investovania ziskov.

Stav oficiálnych devízových rezerv sa počas pandémie v roku 2020 ukázal ako stabilný a v auguste 2021 dokonca dosiahol historicky najvyššiu hodnotu 31,6 mld. USD vrátane dodatočného pridelenia zvláštnych práv čerpania zo strany MMF vo výške 2,73 mld. USD. Napriek miernemu poklesu v septembri 2021 rezervy naďalej rástli a v decembri minulého roka sa pohybovali okolo 31 mld. USD, čo je stále o 6 % viac ako pred rokom. Po nedávnej zmene dôvery investorov a uisťujúcich zásahoch centrálnej banky na devízovom trhu v objeme viac ako 700 mil. USD na začiatku roka 2022 sa však očakáva pokles oficiálnych rezerv.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Európsky parlament a Rada prijali 25. mája 2020 rozhodnutie č. 701/2020/EÚ o poskytnutí predchádzajúcej makrofinančnej pomoci Ukrajine (ako súčasť balíka makrofinančnej pomoci krajinám zapojeným do procesu rozširovania a krajinám európskeho susedstva v súvislosti s pandemiou ochorenia COVID-19) vo výške 1,2 mld. EUR vo forme úverov. Pomoc bola poskytnutá v plnej výške v rokoch 2020 – 2021.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Navrhovaná makrofinančná pomoc je v súlade s cieľmi európskej susedskej politiky (ESP). Prispieva k podpore cieľov Európskej únie týkajúcich sa stability a rozvoja hospodárstva na Ukrajine a zo širšieho hľadiska odolnosti vo východoeurópskom susedstve. Podporou úsilia orgánov o dosiahnutie stabilného makroekonomického rámca a realizáciu ambiciózných štrukturálnych reforiem zvyšuje navrhovaná operácia pridanú hodnotu celkového zapojenia EÚ na Ukrajine a zlepšuje efektívnosť ďalších foriem finančnej pomoci EÚ krajine vrátane operácií rozpočtovej podpory a grantov dostupných prostredníctvom vonkajších finančných nástrojov v rámci aktuálneho viacročného finančného rámca na roky 2021 až 2027. Navrhovaná núdzová makrofinančná pomoc je súčasťou balíka EÚ, ktorý obsahuje aj grantový prvok, prostredníctvom dodatočného nasadenia 120 mil. EUR v rámci Nástroja susedstva a rozvojevej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa (NDICI – Globálna Európa) a je neoddeliteľnou súčasťou celkovej medzinárodnej podpory pre Ukrajinu.

Makrofinančná pomoc bude naďalej dopĺňať pomoc poskytovanú inými multilaterálnymi a bilaterálnymi darcami.

Toto úsilie by sa malo vnímať vo vzťahu k dôležitým hospodárskym väzbám, ktoré si Ukrajina vytvorila s EÚ. Dňa 1. septembra 2017 nadobudla platnosť dohoda o pridružení medzi EÚ a Ukrajinou. Ustanovenia týkajúce sa prehĺbenej a komplexnej zóny voľného obchodu (DCFTA) sa predbežne uplatňujú od 1. januára 2016, kedy EÚ a Ukrajina začali vzájomne otvárať svoje trhy pre tovary a služby. EÚ je najdôležitejším obchodným partnerom Ukrajiny a v roku 2020 na ňu pripadalo 38,1 % (hodnoty) celkového objemu zahraničného obchodu Ukrajiny. Na krajiny EÚ aj naďalej pripadá tretina ukrajinského vývozu tovaru a služieb. Dovoz z krajín EÚ ďalej vzrástol a v roku 2020 dosiahol 43,3 % celkového dovozu.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Právnym základom tohto návrhu je článok 212 ZFEÚ.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Zásada subsidiarity je dodržaná, keďže ciele obnovy makroekonomickej stability v krátkodobom horizonte na Ukrajine nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov, ale možno ich lepšie dosiahnuť na úrovni Európskej únie. Hlavnými dôvodmi sú rozpočtové obmedzenia na vnútroštátnej úrovni a potreba výraznej koordinácie darcov s cieľom maximalizovať rozsah a účinnosť pomoci.

• Proporcionalita

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality. Obmedzuje sa na minimum požadované v záujme dosiahnutia cieľov posilnenia makroekonomickej stability v krátkodobom horizonte a neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na tento účel.

Ako Komisia identifikovala na základe odhadov MMF v kontexte súčasnej dohody o pohotovostnom úvere, suma navrhovanej novej makrofinančnej pomoci zodpovedá takmer polovici odhadovanej zostatkovej medzery vo financovaní na rok 2022, pričom je však potrebné uviesť, že táto medzera bola vypočítaná pred nedávnym zhoršením krízy. Tento podiel je v súlade so štandardnými postupmi pre rozdelenie zaťaženia pri operáciách makrofinančnej pomoci (v prípade krajiny, s ktorou bola podpísaná dohoda o pridružení, by horná hranica bola 60 % podľa záverov Rady pre hospodárske a finančné záležitosti z 8. októbra 2002), pričom je zohľadnená pomoc prisľúbená Ukrajine od iných bilaterálnych a multilaterálnych darcovských organizácií.

• Výber nástroja

Projektové financovanie ani technická pomoc by neboli vhodnými ani dostatočnými nástrojmi na riešenie makroekonomických cieľov. Kľúčovou pridanou hodnotou makrofinančnej pomoci v porovnaní s inými nástrojmi EÚ by bolo zmiernenie vonkajšieho finančného obmedzenia a pomoc pri vytváraní stabilného makroekonomického rámca, a to aj prostredníctvom podpory udržateľnej platobnej bilancie a rozpočtovej situácie a vhodného rámca pre štrukturálne reformy. Vďaka tomu, že makrofinančná pomoc pomôže zaviesť vhodný celkový politický rámec, môže zvýšiť aj účinnosť opatrení financovaných na Ukrajine v rámci iných, užšie zameraných finančných nástrojov EÚ.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Makrofinančná pomoc sa poskytuje ako neoddeliteľná súčasť medzinárodnej podpory na stabilizáciu hospodárstva Ukrajiny. Pri príprave tohto návrhu makrofinančnej pomoci útvary Komisie uskutočnili konzultácie s MMF a so Svetovou bankou, ktoré už zaviedli rozsiahle programy financovania. Komisia bola takisto v pravidelnom kontakte s ukrajinskými orgánmi.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

V súlade s požiadavkami nariadenia o rozpočtových pravidlách uskutočnili útvary Komisie v kontexte balíka makrofinančnej pomoci v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 operatívne posúdenie finančných a administratívnych tokov Ukrajiny, aby overili, že zavedené postupy na riadenie programu pomoci vrátane makrofinančnej pomoci poskytujú primerané záruky. Toto operatívne posúdenie vychádzalo zo zistení operatívneho posúdenia z roku 2018, ktoré by sa mohli považovať za všeobecne aktuálne, a z dôkladnej analýzy správy o posúdení verejných výdavkov a finančnej zodpovednosti za rok 2019. V posúdení sa dospelo k záveru, že finančné toky a postupy na Ukrajine sú založené a fungujú na spoľahlivých zásadách, a preto sa považujú za vhodné na účely makrofinančnej pomoci. Vývoj v tejto oblasti bude naďalej pozorne sledovaný, a to aj prostredníctvom pravidelných správ o pokroku v oblasti reforiem riadenia verejných financií, ktoré bude pripravovať delegácia EÚ v Kyjeve.

- **Posúdenie vplyvu**

Makrofinančná pomoc EÚ je mimoriadny núdzový nástroj zameraný na riešenie závažných ťažkostí s platobnou bilanciou v tretích krajinách. Navrhovaná makrofinančná pomoc je preto oslobodená od požiadavky na vykonanie posúdenia vplyvu v súlade s usmerneniami Komisie o lepšej právnej regulácii [SWD(2015) 111 final], keďže je politickým imperatívom, aby sa v situácii, ktorá si vyžaduje rýchlu reakciu, postupovalo rýchlo.

Všeobecnejšie, návrhy makrofinančnej pomoci Komisie vychádzajú zo skúseností získaných z hodnotení *ex post* vykonaných pri predchádzajúcich operáciách v krajinách susediacich s EÚ. Nová makrofinančná pomoc a k nej pripojený program ekonomických úprav a reforiem pomôžu zmierniť krátkodobé finančné potreby Ukrajiny. Pripojené politické opatrenia zamerané na posilnenie strednodobej platobnej bilancie a fiškálnej udržateľnosti zvýšia odolnosť a prispievajú k udržateľnejšiemu modelu rastu, čím doplnia súčasný program MMF. Politické podmienky by mali vychádzať z úspechov piatich programov makrofinančnej pomoci realizovaných od roku 2015 vrátane poslednej núdzovej makrofinančnej pomoci poskytnutej v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19. Možné oblasti podmienenosti by v zásade mohli zahŕňať reformy na posilnenie boja proti korupcii, nezávislosti súdneho systému, riadenia štátnych podnikov a odvetvia energetiky.

- **Základné práva**

Krajiny, na ktoré sa vzťahuje európska susedská politika, sú oprávnené požiadať o makrofinančnú pomoc. Podmienkou poskytnutia makrofinančnej pomoci je rešpektovanie účinných demokratických mechanizmov – vrátane pluralitného parlamentného systému – a zásad právneho štátu, ako aj dodržiavanie ľudských práv zo strany oprávnenej krajiny.

Jasným pozitívnym signálom je obnovený záväzok k reformám a silná politická vôľa ukrajinských orgánov (o čom svedčí najmä úspešné splnenie podmienky týkajúcej sa štrukturálnej politiky, ktorá sa spájala s posledným a piatym programom makrofinančnej

pomoci poskytnutej Ukrajine v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19) v kľúčových oblastiach vrátane súdnictva, dobrej správy vecí verejných, právneho štátu a boja proti korupcii. Orgány sú odhodlané vykonávať tieto reformy transparentným spôsobom a v súlade s normami EÚ. V tomto zmysle sa politická podmienka pre operáciu makrofinančnej pomoci považuje za splnenú.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Navrhovaná operácia makrofinančnej pomoci pre Ukrajinu vo výške 1,2 mld. EUR sa má vyplatiť v dvoch rovnako vysokých tranžiach, ktoré sa uvoľnia do 12 mesiacov. Tieto finančné prostriedky sa požičiavajú na kapitálovom trhu a potom ďalej požičiavajú Ukrajine. Úver bude krytý zárukou pre vonkajšiu činnosť. Požadovaná tvorba rezerv (na úrovni 9 % výšky úveru) sa poskytuje v rámci Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (NDICI), a to v celkovej výške 108 mil. EUR (rozpočtový riadok 14 02 01 70 „NDICI – Tvorba rezerv pre spoločný rezervný fond“).

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Európska únia poskytne Ukrajine makrofinančnú pomoc v celkovej výške 1,2 mld. EUR vo forme strednodobých a dlhodobých úverov. Táto pomoc prispeje k pokrytiu zostatkových finančných potrieb Ukrajiny v roku 2022. Pomoc sa má vyplatiť v dvoch rovnako vysokých splátkach. Uvoľnenie prvej tranže by sa uskutočnilo rýchlo po schválení tohto návrhu a nadobudnutí účinnosti príslušného memoranda o porozumení. Vyplatenie druhej tranže je podmienené úspešným a včasným vykonaním opatrení štrukturálnej politiky, ku ktorým sa ukrajinské orgány zaviazali.

Pomoc bude riadiť Komisia. V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách sa uplatňujú osobitné ustanovenia týkajúce sa predchádzania podvodom a iným nezrovnalostiam.

Komisia a ukrajinské orgány sa dohodnú na memorande o porozumení, v ktorom budú stanovené opatrenia v oblasti štrukturálnych reforiem súvisiace s navrhovaným poskytnutím makrofinančnej pomoci vrátane aspektov načasovania a postupnosti. Okrem toho, ako je obvyklé v prípade makrofinančnej pomoci, bude podmienkou vyplatenia okrem iného nepretržité úspešné vykonávanie programu MMF, ako aj dosahovanie pokroku vo vykonávaní dohody o pridružení medzi EÚ a Ukrajinou a prehĺbenej a komplexnej dohody o voľnom obchode. Komisia bude úzko spolupracovať s orgánmi na monitorovaní pokroku v oblasti vyššie uvedených politických opatrení a podmienok.

Návrh

ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY**o poskytnutí makrofinančnej pomoci Ukrajine**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,
so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 212,
so zreteľom na návrh Európskej komisie,
po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,
konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,
keďže:

- (1) Vzťahy medzi Európskou úniou (ďalej len „Únia“) a Ukrajinou sa naďalej rozvíjajú v rámci európskej susedskej politiky a Východného partnerstva. Dohoda o pridružení medzi Úniou a Ukrajinou vrátane prehĺbenej a komplexnej zóny voľného obchodu (ďalej len „DCFTA“) nadobudla platnosť 1. septembra 2017.
- (2) Od jari 2014 Ukrajina začala s realizáciou ambiciózneho programu reforiem zameraného na stabilizáciu hospodárstva a zlepšenie života občanov. Medzi hlavné priority programu patrí boj proti korupcii, ale aj reforma ústavy, volebného systému a súdnictva. Vykonávanie týchto reforiem bolo podporené piatimi po sebe nasledujúcimi programami makrofinančnej pomoci, v rámci ktorých Ukrajina dostala úvery v rámci pomoci v celkovej výške 5 mld. EUR. V rámci poslednej makrofinančnej pomoci v reakcii na núdzovú situáciu vyvolanú pandémiou ochorenia COVID-19¹ sa poskytnú úvery vo výške 1,2 mld. EUR a táto pomoc bola dokončená v septembri 2021.
- (3) Hospodárstvo Ukrajiny postihla v roku 2020 recesia spôsobená pandémiou ochorenia COVID-19, ako aj dlhotrvajúce bezpečnostné hrozby na jej hraniciach s Ruskom. Pokračujúce zvyšovanie neistoty viedlo k nedávnej strate dôvery, ktorá negatívne ovplyvnila hospodársky výhľad, a k strate prístupu na medzinárodné kapitálové trhy od polovice januára 2022. Výrazne sa zhoršujúce podmienky financovania prispievajú k značnej a rastúcej zostatkovej medzere vo vonkajšom financovaní a výrazne zaťažujú investície, čím sa oslabuje odolnosť voči budúcim hospodárskym a politickým otrasom.
- (4) Ukrajinská vláda preukázala pevné odhodlanie uskutočniť ďalšie reformy s krátkodobým zameraním – v súčasnej kritickej situácii – na kľúčové oblasti politiky, ako je hospodárska odolnosť a stabilita, správa vecí verejných a právny štát a energetika.
- (5) Vďaka obnovenému záväzku uskutočňovať reformy a silnej politickej vôli orgány od leta 2021 urýchlili vykonávanie reforiem, čo Ukrajine takisto umožnilo úspešne

¹ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/701 z 25. mája 2020 o poskytnutí makrofinančnej pomoci partnerom zapojeným do procesu rozširovania a partnerom európskeho susedstva v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ L 165, 27.5.2020, s. 31 – 37).

dokončiť operáciu makrofinančnej pomoci v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19, keďže všetky reformné opatrenia dohodnuté s Úniou v memorande o porozumení boli zrealizované.

- (6) Aby sa umožnila väčšia flexibilita politík v kontexte krízy spôsobenej pandémiou ochorenia COVID-19, Medzinárodný menový fond (ďalej len „MMF“) schválil v júni 2020 dohodu o pohotovostnom úvere s Ukrajinou v objeme 5 mld. USD s trvaním 18 mesiacov. Dohodnuté politiky sa zameriavajú na štyri priority: i) zmiernenie hospodárskeho vplyvu krízy, a to aj podporou domácností a podnikov; ii) zabezpečenie trvalej nezávislosti centrálnej banky a pružného výmenného kurzu; iii) zabezpečenie finančnej stability pri spätnom získavaní nákladov spojených s riešením krízových situácií bánk a iv) napredovanie v kľúčových opatreniach v oblasti správy vecí verejných a boja proti korupcii s cieľom zachovať a prehĺbiť nedávne úspechy. Vzhľadom na nerovnomerné výsledky dosiahnuté pri vykonávaní bolo prvé preskúmanie programu, v ktorom sa dohodlo aj predĺženie programu do konca júna 2022, ukončené až v novembri 2021. Celkový objem vyplatených prostriedkov v rámci súčasného programu MMF tak doteraz dosiahol úroveň 2,8 mld. USD. Do konca druhého štvrt'roka 2022 sa plánujú ďalšie dve preskúmania.
- (7) Vzhľadom na vysoké riziká týkajúce sa financovania rozpočtu a v kontexte pomalého oživenia po recesii spôsobenej pandémiou ochorenia COVID-19 a rýchlo rastúcej inflácie Ukrajina 16. novembra 2021 požiadala Úniu o nový dlhodobý program makrofinančnej pomoci vo výške 2,5 mld. EUR. Táto núdzová operácia je však predovšetkým reakciou na prudký a neočakávaný nárast potrieb vonkajšieho financovania krajiny vyvolaný *de facto* stratou prístupu na finančné trhy, ako aj reakciou na základné bezprostredné výzvy.
- (8) Keďže Ukrajina je krajina, na ktorú sa vzťahuje európska susedská politika, mala by sa považovať za oprávnenú na získanie makrofinančnej pomoci Únie.
- (9) Makrofinančná pomoc Únie by mala byť výnimočným finančným nástrojom vo forme všeobecnej podpory platobnej bilancie, ktorá nie je účelovo viazaná, je zameraná na riešenie okamžitých potrieb vonkajšieho financovania prijímateľa a mala by podporiť vykonávanie politického programu obsahujúceho zásadné bezodkladné opatrenia v oblasti úprav a štrukturálnych reforiem, ktoré sú zamerané na zlepšenie platobnej bilancie v krátkodobom a hospodárskej odolnosti v strednodobom horizonte.
- (10) Keďže strata prístupu na trh a odlev kapitálu vyvolali v platobnej bilancii Ukrajiny značnú zostatkovú medzeru vo vonkajšom financovaní, ktorá presahuje zdroje poskytnuté MMF a ďalšími multilaterálnymi inštitúciami, núdzová makrofinančná pomoc Únie, ktorá sa má urýchlene poskytnúť Ukrajine, sa v súčasnej výnimočnej situácii považuje za primeranú krátkodobú reakciu na veľké riziká, ktorým krajina čelí. Makrofinančná pomoc Únie by podporila stabilizáciu hospodárstva a jej cieľom by bolo posilniť okamžitú odolnosť krajiny, pričom tam, kde je to v súčasnosti možné, by podporila program štrukturálnych reforiem Ukrajiny a doplnila zdroje sprístupnené v rámci finančnej dohody s MMF.
- (11) Cieľom makrofinančnej pomoci Únie by mala byť podpora obnovy udržateľného stavu vonkajšieho financovania v prípade Ukrajiny, a tým aj podpora jej hospodárskeho a sociálneho rozvoja.

- (12) Očakáva sa, že makrofinančná pomoc Únie sa poskytne súčasne s vyplácaním rozpočtovej podpory v rámci Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947².
- (13) Výška makrofinančnej pomoci Únie sa určuje na základe kvantitatívneho posúdenia zostatkových potrieb vonkajšieho financovania Ukrajiny, pričom sa zohľadňuje jej schopnosť financovania z vlastných zdrojov, a najmä z medzinárodných rezerv, ktoré má k dispozícii. Makrofinančná pomoc Únie by mala dopĺňať programy a zdroje poskytnuté MMF a Svetovou bankou. Pri určení výšky pomoci sa zohľadňujú aj očakávané finančné príspevky od viacstranných darcov a potreba zaistiť spravodlivé rozdelenie zaťaženia medzi Úniu a ostatných darcov, ako aj doterajšie využívanie ďalších nástrojov Únie na financovanie vonkajšej činnosti v prípade Ukrajiny a prínos celkového zapojenia Únie.
- (14) Komisia by mala zaistiť, aby bola makrofinančná pomoc Únie právne a vecne zosúladená s kľúčovými zásadami, cieľmi a opatreniami prijatými v rôznych oblastiach vonkajšej činnosti a ostatnými relevantnými politikami Únie.
- (15) Makrofinančnou pomocou Únie by sa mala podporovať vonkajšia politika Únie voči Ukrajine. Komisia a Európska služba pre vonkajšiu činnosť by mali úzko spolupracovať pri operácii makrofinančnej pomoci v záujme koordinácie vonkajšej politiky Únie a zabezpečenia jej jednotnosti.
- (16) Makrofinančnou pomocou Únie by sa mal podporiť záväzok Ukrajiny týkajúci sa hodnôt, ktoré zdieľa s Úniou, vrátane hodnôt, ako je demokracia, právny štát, dobrá správa vecí verejných, dodržiavanie ľudských práv, udržateľný rozvoj a znižovanie chudoby, ako aj záväzok dodržiavať zásady otvoreného a spravodlivého obchodu založeného na pravidlách.
- (17) Podmienkou poskytnutia makrofinančnej pomoci Únie by malo byť rešpektovanie účinných demokratických mechanizmov – vrátane pluralitného parlamentného systému – a zásad právneho štátu, ako aj dodržiavanie ľudských práv zo strany Ukrajiny. Špecifickými cieľmi makrofinančnej pomoci Únie by sa mala posilniť efektívnosť, transparentnosť a zodpovednosť systémov riadenia verejných financií a mali by sa presadzovať štrukturálne reformy zamerané na podporu udržateľného a inkluzívneho rastu, vytváranie pracovných miest a fiškálnu konsolidáciu. Plnenie podmienok, ako aj dosahovanie uvedených cieľov by mala pravidelne monitorovať Komisia a Európska služba pre vonkajšiu činnosť.
- (18) S cieľom zaistiť účinnú ochranu finančných záujmov Únie v súvislosti s makrofinančnou pomocou Únie by mala Ukrajina prijať vhodné opatrenia týkajúce sa predchádzania podvodom, korupcii a všetkým ďalším nezrovnalostiam súvisiacim s touto pomocou a boja proti nim. Okrem toho by sa malo stanoviť, že Komisia bude vykonávať kontroly a Dvor audítorov bude vykonávať audity.
- (19) Uvoľnením makrofinančnej pomoci Únie nie sú dotknuté právomoci Európskeho parlamentu a Rady ako rozpočtového orgánu.
- (20) Sumy potrebné na poskytnutie požadovanej makrofinančnej pomoci by mali byť v súlade s rozpočtovými prostriedkami stanovenými vo viacročnom finančnom rámci.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947 z 9. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa, mení a zrušuje rozhodnutie č. 466/2014/EÚ a zrušuje nariadenie (EÚ) 2017/1601 a nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 (Ú. v. EÚ L 209, 14.6.2021, s. 1).

- (21) Makrofinančnú pomoc Únie by mala riadiť Komisia. S cieľom zabezpečiť, aby Európsky parlament a Rada mohli sledovať vykonávanie tohto rozhodnutia, by ich Komisia mala pravidelne informovať o vývoji v súvislosti s pomocou a poskytovať im príslušné dokumenty.
- (22) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto rozhodnutia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011³.
- (23) Na makrofinančnú pomoc Únie by sa mali vzťahovať podmienky v oblasti hospodárskej politiky, ktoré sa majú stanoviť v memorande o porozumení. S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania a na účely efektívnosti by mala byť Komisia splnomocnená rokovať o týchto podmienkach s ukrajinskými orgánmi pod dohľadom výboru zástupcov členských štátov v súlade s nariadením (EÚ) č. 182/2011. Podľa uvedeného nariadenia by sa mal konzultačný postup vo všeobecnosti uplatňovať vo všetkých prípadoch okrem tých, ktoré sú stanovené v uvedenom nariadení. Vzhľadom na potenciálne významný vplyv pomoci presahujúcej 90 mil. EUR je vhodné, aby sa na operácie presahujúce túto prahovú hodnotu uplatnil postup preskúmania. Vzhľadom na výšku makrofinančnej pomoci Únie poskytnutej Ukrajine by sa mal na prijatie memoranda o porozumení a na akékoľvek zníženie, pozastavenie alebo zrušenie pomoci uplatniť postup preskúmania,
- (24) Keďže cieľ tohto rozhodnutia, a to poskytnúť núdzovú pomoc Ukrajine na podporu jej odolnosti a stability, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov rozsahu a účinkov pomoci ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „ZEÚ“). V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto rozhodnutie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (25) Vzhľadom na naliehavosť výnimočných okolností spôsobených pandémiou ochorenia COVID-19 a na súvisiace hospodárske dôsledky by sa mala uplatniť výnimka z osemtyždňovej lehoty uvedenej v článku 4 Protokolu č. 1 o úlohe národných parlamentov v Európskej únii, ktorý tvorí prílohu k ZEÚ, Zmluve o fungovaní Európskej únie a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu.
- (26) Z dôvodu naliehavosti by toto rozhodnutie malo nadobudnúť účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*,

PRIJALI TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Únia v záujme podpory makroekonomickej stabilizácie a programu rozsiahlych reforiem na Ukrajine poskytne Ukrajine makrofinančnú pomoc (ďalej len „makrofinančná pomoc Únie“) v maximálnej výške 1,2 mld. EUR. Pomoc sa poskytne vo forme úverov. Uvoľnenie makrofinančnej pomoci Únie podlieha schváleniu rozpočtu Únie na príslušný rok Európskym parlamentom a Radou. Účelom pomoci je prispieť k pokrytiu potrieb Ukrajiny spojených s platobnou bilanciou, ako sa uvádza v programe MMF.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

2. Na financovanie makrofinančnej pomoci Únie je Komisia splnomocnená požičať si v mene Únie potrebné finančné prostriedky na kapitálových trhoch alebo od finančných inštitúcií a následne ich požičať Ukrajine. Úvery majú maximálnu priemernú splatnosť 15 rokov.
3. Uvoľnenie makrofinančnej pomoci Únie riadi Komisia spôsobom, ktorý je v súlade s dohodami alebo dohovormi uzavretými medzi Medzinárodným menovým fondom (MMF) a Ukrajinou a s kľúčovými zásadami a cieľmi hospodárskych reforiem stanovenými v dohode o pridružení medzi EÚ a Ukrajinou vrátane DCFTA, ako boli dohodnuté v rámci európskej susedskej politiky.

Komisia pravidelne informuje Európsky parlament a Radu o vývoji v súvislosti s poskytovaním makrofinančnej pomoci Únie vrátane jej vyplácania a včas týmto inštitúciám poskytuje príslušné dokumenty.
4. Makrofinančná pomoc Únie je k dispozícii počas obdobia jedného roka počnúc prvým dňom od nadobudnutia účinnosti memoranda o porozumení uvedeného v článku 3 ods. 1.
5. Ak sa potreby Ukrajiny v oblasti financovania počas vyplácania makrofinančnej pomoci Únie v porovnaní s pôvodnými prognózami zásadne znížia, Komisia konajúc v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 7 ods. 2 zníži výšku tejto pomoci alebo ju pozastaví, či zruší.

Článok 2

1. Podmienkou poskytnutia makrofinančnej pomoci Únie je rešpektovanie účinných demokratických mechanizmov – vrátane pluralitného parlamentného systému – a zásad právneho štátu, ako aj dodržiavanie ľudských práv zo strany Ukrajiny.
2. Komisia a Európska služba pre vonkajšiu činnosť monitorujú plnenie tejto podmienky počas celého obdobia trvania makrofinančnej pomoci Únie.
3. Odseky 1 a 2 sa uplatňujú v súlade s rozhodnutím Rady 2010/427/EÚ⁴.

Článok 3

1. Komisia sa v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 7 ods. 2 dohodne s ukrajinskými orgánmi na jasne vymedzených podmienkach v oblasti hospodárskej politiky a finančných podmienkach zameraných na štrukturálne reformy a zdravé verejné financie, ktorým makrofinančná pomoc Únie musí podliehať a ktoré sa stanovujú v memorande o porozumení zahŕňajúcom časový rámec plnenia týchto podmienok. Podmienky v oblasti hospodárskej politiky a finančné podmienky stanovené v memorande o porozumení musia byť v súlade s dohodami alebo dohovormi uvedenými v článku 1 ods. 3 vrátane programov makroekonomických úprav a štrukturálnych reforiem, ktoré Ukrajina vykonáva s podporou MMF.
2. Podmienky uvedené v odseku 1 sa zameriavajú najmä na zvýšenie efektívnosti, transparentnosti a zodpovednosti systémov riadenia verejných financií na Ukrajine, a to aj pri využívaní makrofinančnej pomoci Únie. Pri navrhovaní politických opatrení sa riadne zohľadňuje aj pokrok dosiahnutý pri vzájomnom otváraní trhov, rozvoj spravodlivého obchodu založeného na pravidlách a ostatné priority v kontexte

⁴ Rozhodnutie Rady 2010/427/EÚ z 26. júla 2010 o organizácii a fungovaní Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (Ú. v. EÚ L 201, 3.8.2010, s. 30).

vonkajšej politiky Únie. Pokrok pri dosahovaní týchto cieľov Komisia pravidelne monitoruje.

3. Podrobné finančné podmienky makrofinančnej pomoci Únie sa stanovujú v dohode o úvere, ktorú majú uzavrieť Komisia a Ukrajina.
4. Komisia v pravidelných intervaloch overuje, či sa aj naďalej plnia podmienky uvedené v článku 4 ods. 3, a to vrátane toho, či sú hospodárske politiky Ukrajiny v súlade s cieľmi makrofinančnej pomoci Únie. Na účely tohto overenia Komisia úzko spolupracuje s MMF a so Svetovou bankou a v prípade potreby s Európskym parlamentom a Radou.

Článok 4

1. S výhradou splnenia podmienok uvedených v odseku 3 poskytne Komisia makrofinančnú pomoc Únie v dvoch rovnako vysokých splátkach, z ktorých každá pozostáva z úveru. Čas poskytnutia každej splátky sa stanovuje v memorande o porozumení uvedenom v článku 3.
2. Sumy makrofinančnej pomoci Únie poskytnutej vo forme úverov sa v prípade potreby financujú v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947⁵.
3. Komisia rozhodne o uvoľnení splátok za predpokladu splnenia týchto podmienok:
 - a) podmienka stanovená v článku 2;
 - b) trvalo uspokojivé výsledky pri vykonávaní nepreventívneho úverového mechanizmu MMF;
 - c) uspokojivé plnenie podmienok v oblasti hospodárskej politiky a finančných podmienok, ktoré sa dohodli v memorande o porozumení.Uvoľnenie druhej splátky sa v zásade uskutoční najskôr tri mesiace po uvoľnení prvej splátky.
4. V prípade, že podmienky uvedené v odseku 3 nie sú splnené, Komisia dočasne pozastaví alebo zruší vyplácanie makrofinančnej pomoci Únie. V takýchto prípadoch oznámi Európskemu parlamentu a Rade dôvody tohto pozastavenia alebo zrušenia.
5. Makrofinančná pomoc Únie sa vypláca Národnej banke Ukrajiny. V súlade s ustanoveniami, ktoré sa majú dohodnúť v memorande o porozumení, a to vrátane potvrdenia zostatkových potrieb financovania rozpočtu, sa finančné prostriedky Únie môžu previesť ukrajinskému ministerstvu financií ako konečnému prijímateľovi.

Článok 5

1. Operácie prijímania a poskytovania úverov súvisiace s makrofinančnou pomocou Únie sa vykonávajú v eurách s použitím rovnakého dátumu pripísania alebo odpísania a nesmú pre Úniu predstavovať zmenu splatnosti, ani ju vystaviť žiadnemu

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947 z 9. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa, mení a zrušuje rozhodnutie č. 466/2014/EÚ a zrušuje nariadenie (EÚ) 2017/1601 a nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 (Ú. v. EÚ).

riziku týkajúcemu sa výmenného kurzu alebo úrokovej sadzby, ani inému obchodnému riziku.

2. Pokiaľ to okolnosti umožňujú a ak o to Ukrajina požiada, Komisia môže prijať potrebné kroky, aby zabezpečila, že sa do zmluvných podmienok poskytnutia úveru zahrnie doložka o predčasnom splatení úveru a že tejto doložke bude zodpovedať príslušná doložka v podmienkach týkajúcich sa operácií prijímania úverov.
3. Pokiaľ okolnosti umožnia zlepšenie úrokovej sadzby úveru a ak o to Ukrajina požiada, Komisia sa môže rozhodnúť úplne alebo čiastočne refinancovať svoje počiatočné úvery alebo môže reštrukturalizovať príslušné finančné podmienky. Operácie refinancovania alebo reštrukturalizácie sa vykonávajú v súlade s odsekmi 1 a 4 a nesmú viesť k predĺženiu splatnosti dotknutých prijatých úverov ani k zvýšeniu sumy istiny nesplatenej k dátumu refinancovania alebo reštrukturalizácie.
4. Všetky náklady, ktoré vzniknú Únii v súvislosti s operáciami prijímania a poskytovania úverov na základe tohto rozhodnutia, znáša Ukrajina.
5. Komisia informuje Európsky parlament a Radu o vývoji operácií uvedených v odsekoch 2 a 3.

Článok 6

1. Makrofinančná pomoc Únie sa poskytuje v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046⁶.
2. Makrofinančná pomoc Únie sa poskytuje v rámci priameho riadenia.
3. Dohoda o úvere a dohoda o grante, ktoré sa majú uzavrieť s ukrajinskými orgánmi, obsahujú ustanovenia s cieľom:
 - a) zabezpečiť, aby Ukrajina pravidelne kontrolovala, či sa finančné prostriedky poskytované z rozpočtu Únie využívajú riadne, aby prijala vhodné opatrenia na predchádzanie nezrovnalostiam a podvodom a v prípade potreby podnikla právne kroky s cieľom vymôcť akékoľvek finančné prostriedky poskytnuté podľa tohto rozhodnutia, ktoré boli získané neoprávnene;
 - b) zabezpečiť ochranu finančných záujmov Únie, a to najmä zavedením konkrétnych opatrení v súvislosti s predchádzaním podvodom, korupciou a všetkým ďalším nezrovnalostiam s dosahom na makrofinančnú pomoc Únie a bojom proti nim v súlade s nariadením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95⁷, nariadením Rady (ES, Euratom) č. 2185/96⁸, nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013⁹ a – v prípade členských štátov, ktoré nadviazali posilnenú spoluprácu

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁷ Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločností (Ú. v. ES L 312, 23.12.1995, s. 1).

⁸ Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločností pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaní vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1).

týkajúcu sa Európskej prokuratúry, – s nariadením Rady (EÚ) 2017/1939¹⁰; konkrétne na tento účel je Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) výslovne splnomocnený vykonávať vyšetrovania zahŕňajúce najmä kontroly a inšpekcie na mieste, ako aj digitálne forenzné operácie a vypočutia; výslovne splnomocniť Komisiu alebo jej zástupcov na vykonávanie kontrol vrátane kontrol a inšpekcií na mieste;

- c) výslovne splnomocniť Komisiu a Dvor audítorov na vykonávanie auditov počas obdobia dostupnosti makrofinančnej pomoci Únie a po tomto období vrátane auditov dokumentov a auditov na mieste, ako sú napríklad operatívne posúdenia;
 - d) zabezpečiť, aby mala Únia nárok na predčasné splatenie úveru a/alebo plné splatenie grantu, ak sa zistí, že Ukrajina sa v súvislosti s riadením makrofinančnej pomoci Únie dopustila podvodu alebo korupcie, alebo akéhokoľvek iného protiprávneho konania poškodzujúceho finančné záujmy Únie;
 - e) zabezpečiť, aby všetky náklady, ktoré vznikli Únii a ktoré sa týkajú finančnej pomoci, znášala Ukrajina.
4. Komisia pred poskytnutím makrofinančnej pomoci Únie posúdi prostredníctvom operatívneho posúdenia spoľahlivosť finančných opatrení, administratívnych postupov a vnútorných a vonkajších mechanizmov kontroly, ktoré má Ukrajina zavedené a ktoré sú pre túto pomoc relevantné.

Článok 7

- 1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
- 2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 8

- 1. Komisia každý rok do 30. júna predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o vykonávaní tohto rozhodnutia v predchádzajúcom roku vrátane hodnotenia tohto vykonávania. V tejto správe sa:
 - a) preskúma pokrok dosiahnutý pri poskytovaní makrofinančnej pomoci Únie;
 - b) posúdi hospodárska situácia a vyhliadky Ukrajiny, ako aj pokrok dosiahnutý pri vykonávaní politických opatrení uvedených v článku 3 ods. 1;
 - c) uvedú súvislosti medzi podmienkami v oblasti hospodárskej politiky stanovenými v memorande o porozumení, priebežnými hospodárskymi a fiškálnymi výsledkami Ukrajiny a rozhodnutiami Komisie o uvoľnení splátok makrofinančnej pomoci Únie.
- 2. Najneskôr do dvoch rokov po uplynutí obdobia dostupnosti pomoci uvedeného v článku 1 ods. 4 Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o hodnotení *ex post*, v ktorej posúdi výsledky a efektívnosť ukončenej makrofinančnej pomoci Únie a rozsah, v akom prispela k cieľom pomoci.

¹⁰ Nariadenie Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry (Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2017, s. 1).

Článok 9

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predsedníčka*

*Za Radu
predseda*

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o poskytnutí ďalšej makrofinančnej pomoci Ukrajinskej republike

1.2. Príslušné oblasti politiky v rámci štruktúry ABM/ABB¹¹

Oblasť politiky: Hospodárske a finančné záležitosti

Činnosť: Medzinárodné hospodárske a finančné záležitosti

1.3. Druh návrhu/iniciatívy

Návrh/iniciatíva sa týka **novej akcie**

Návrh/iniciatíva sa týka **novej akcie, ktorá nadväzuje na pilotný projekt/prípravnú akciu**¹²

Návrh/iniciatíva sa týka **predĺženia trvania existujúcej akcie**

Návrh/iniciatíva sa týka **akcie presmerovanej na novú akciu**

1.4. Ciele

1.4.1. Viacročné strategické ciele Komisie, ktoré sú predmetom návrhu/iniciatívy

„Nový impulz pre zamestnanosť, rast a investície: podpora prosperity za hranicami EÚ“

1.4.2. Špecifické ciele

Špecifický cieľ č.

„Podpora prosperity za hranicami EÚ“

Príslušné činnosti v rámci ABM/ABB

Činnosti súvisiace s GR pre hospodárske a finančné záležitosti (GR ECFIN) sa týkajú:

a) podpory makrofinančnej stability a presadzovania reforiem na podporu rastu mimo EÚ, a to aj prostredníctvom pravidelného hospodárskeho dialógu s kľúčovými partnermi a poskytnutím makrofinančnej pomoci, a

b) podpory procesu rozširovania, vykonávania politiky EÚ v oblasti rozširovania a susedstva a iných priorit EÚ u partnerov vykonávaním hospodárskej analýzy a poskytovaním posúdení a poradenstva pri tvorbe politík.

1.4.3. Očakávané výsledky a vplyv

Uved'te, aký vplyv by mal mať návrh/iniciatíva na prijímateľov/cieľové skupiny.

- Prispieť k zabezpečeniu potrieb vonkajšieho financovania Ukrajiny v súvislosti s výrazným zhoršením jej platobnej bilancie v dôsledku prebiehajúcej pandémie ochorenia COVID-19 a vplyvu geopolitického napätia na jej hraniciach na dôveru.

¹¹ ABM: riadenie podľa činností; ABB: zostavovanie rozpočtu podľa činností.

¹² Podľa článku 54 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

- Uľahčiť potreby financovania rozpočtu partnera.
- Podporiť úsilie o fiškálnu konsolidáciu a vonkajšiu stabilizáciu v rámci programu MMF.
- Podporiť štrukturálne reformy zamerané na zlepšovanie celkového makroekonomického riadenia, posilňovanie správy hospodárskych záležitostí a transparentnosti a zlepšovanie podmienok pre udržateľný rast.

1.4.4. Ukazovatele výkonnosti

Uved'te ukazovatele na monitorovanie pokroku a dosiahnutých výsledkov.

Od ukrajinských orgánov sa bude vyžadovať, aby útvarom Komisie predkladali pravidelné správy o súbore hospodárskych ukazovateľov a pred poskytnutím splátok pomoci predložili komplexnú správu o plnení dohodnutých politických podmienok.

Útvary Komisie budú aj naďalej monitorovať riadenie verejných financií, a to v nadväznosti na operatívne posúdenie finančných tokov a správnych postupov na Ukrajine, ktoré bolo vykonané v júni 2020. Delegácia EÚ u partnerov bude predkladať aj pravidelné správy o otázkach týkajúcich sa monitorovania pomoci. Útvary Komisie zostanú v úzkom kontakte s MMF a so Svetovou bankou, aby využili ich skúsenosti z aktivít prebiehajúcich u príslušného partnera.

V navrhovanom legislatívnom rozhodnutí sa počíta s výročnou správou Rade a Európskemu parlamentu o makrofinančnej pomoci, ktorá bude zahŕňať posúdenie vykonávania tejto operácie. Do dvoch rokov od skončenia obdobia vykonávania sa uskutoční nezávislé hodnotenie pomoci *ex post*.

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte, vrátane podrobného harmonogramu prvotnej fázy vykonávania iniciatívy

Vyplatenie pomoci bude podmienené splnením politických podmienok a nepretržitým úspešným vykonávaním programu MMF. Súčasný program MMF, ktorý rada schválila 9. júna 2020 po tom, ako ukrajinské orgány vykonali niekoľko predbežných opatrení, bol 21. novembra 2021 po úspešnom ukončení prvého preskúmania programu predĺžený do konca júna 2022. Okrem toho sa Komisia musí s ukrajinskými orgánmi dohodnúť na osobitných politických podmienkach uvedených v memorande o porozumení.

Pomoc sa má vyplatiť v dvoch splátkach. Prvá splátka sa má poskytnúť po nadobudnutí účinnosti memoranda o porozumení, pravdepodobne ešte v prvom štvrtroku 2022. Druhá splátka by sa mohla poskytnúť do jedného roka od nadobudnutia účinnosti memoranda o porozumení.

1.5.2. Prínos zapojenia Únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.

Nástroj makrofinančnej pomoci je politickým nástrojom zameraným na uľahčenie potrieb krátkodobého a strednodobého vonkajšieho financovania. Vzhľadom na stratu prístupu na medzinárodné kapitálové trhy poskytuje nástroj základné financovanie rozširujúcej sa zostatkovej medzery vo financovaní krajiny. Makrofinančná pomoc doplní zdroje, ktoré poskytli medzinárodné finančné

inštitúcie, bilaterálne darcovské organizácie a iné finančné inštitúcie EÚ. Tým prispeje k celkovej účinnosti finančnej podpory, ktorú poskytuje medzinárodné spoločenstvo, ako aj inej finančnej pomoci EÚ vrátane operácií rozpočtovej podpory.

Okrem toho sa očakáva, že program makrofinančnej pomoci poskytovaním dlhodobého financovania za veľmi výhodných podmienok, zvyčajne s nižšími sadzbami, než sú sadzby, ktoré ponúkajú ostatné medzinárodné či bilaterálne darcovské organizácie, pomôže vláde plniť rozpočet bez fiškálnych odchýlok a prispeje k udržateľnosti dlhu.

Navrhovaným programom sa popri finančnom vplyve makrofinančnej pomoci posilní aj záväzok vlády uskutočňovať reformy a jej ambícia vybudovať užšie vzťahy s EÚ, čo sa premietlo v dohode o pridružení, ktorá nadobudla platnosť v roku 2017. Tento výsledok sa dosiahne okrem iného pomocou primeranej podmienenosti vyplácania pomoci. V širšom kontexte bude tento program signalizovať, že EÚ je v časoch hospodárskych ťažkostí pripravená podporovať partnerov vo východnom susedstve vrátane Ukrajiny.

1.5.3. *Poznatzky získané z podobných skúseností v minulosti*

Operácie makrofinančnej pomoci u partnerov sú predmetom hodnotenia *ex post*. Z doteraz vykonaných hodnotení (týkajúcich sa dokončených programov makrofinančnej pomoci) vyplynulo, že operácie makrofinančnej pomoci prispievajú k zlepšeniu vonkajšej udržateľnosti, makroekonomickej stability a dosiahnutiu štrukturálnych reforiem u partnera, hoci niekedy len mierne a nepriamo. Operácie makrofinančnej pomoci mali vo väčšine prípadov pozitívny vplyv na platobnú bilanciu partnera a prispeli k uvoľneniu jeho rozpočtových obmedzení. Zároveň viedli k mierne vyššiemu hospodárskemu rastu.

Posledné hodnotenie vykonané v súvislosti s operáciou makrofinančnej pomoci Ukrajine sa týka intervencie vykonanej v rokoch 2015 až 2018 (MFP III). Z hodnotenia vyplynulo, že MFP III bola z hľadiska jej cieľov, finančného krytia a politických podmienok veľmi relevantná. Operácia účinne podporila fiškálnu konsolidáciu krajiny a pomohla Ukrajine zlepšiť jej platobnú bilanciu. Podmienenosť MFP III vytvorila na politickej úrovni posilňujúci účinok, ktorý prispel k mobilizácii ukrajinských orgánov v súvislosti s kľúčovými reformami (konkrétne v týchto oblastiach: riadenie verejných financií; sektor energetiky; správa a transparentnosť; finančný sektor). Program takisto priniesol pridanú hodnotu vďaka svojmu účinku na posilnenie dôvery v súkromnom sektore.

1.5.4. *Súlady s viacročným finančným rámcom a možné synergie s inými vhodnými nástrojmi*

Súlady s viacročným finančným rámcom

Vo viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027 sa poskytovanie úverov makrofinančnej pomoci pokryje celkovou sumou plánovanou na zabezpečenie záruky pre vonkajšiu činnosť v rámci NDICI – Globálna Európa. Predpokladaná (orientačná) úverová kapacita pre makrofinančnú pomoc je dostatočná na pokrytie tejto operácie, ako aj iných vykonávaných operácií makrofinančnej pomoci.

Možné synergie s inými vhodnými nástrojmi

EÚ patrí k hlavným darcom v prospech Ukrajiny a podporuje jej hospodárske, štrukturálne a inštitucionálne reformy, ako aj občiansku spoločnosť. Finančná podpora EÚ pre Ukrajinu v rokoch 2015 – 2021 poskytovaná prostredníctvom

programov makrofinančnej pomoci dosiahla 5 mld. EUR. Tento program makrofinančnej pomoci dopĺňa iné vonkajšie činnosti alebo nástroje EÚ, ktoré sa používajú na podporu Ukrajiny. Takisto je v súlade s novým nástrojom Globálna Európa (Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce) a nástrojom predvstupovej pomoci (IPA III) na roky 2021 – 2027.

Hlavným prínosom makrofinančnej pomoci v porovnaní s inými nástrojmi EÚ by bola pomoc pri vytváraní stabilného makroekonomického rámca, a to aj prostredníctvom podpory udržateľnejšej platobnej bilancie a rozpočtovej situácie a vhodného rámca pre dosiahnutie pokroku v oblasti štrukturálnych reforiem. Makrofinančná pomoc neposkytuje pravidelnú finančnú podporu a má sa ukončiť ihneď, ako sa vonkajšia finančná situácia partnera vráti späť na udržateľnú cestu.

Makrofinančná pomoc by takisto dopĺňala plánované intervencie medzinárodného spoločenstva, najmä programy úprav a reforiem podporované MMF a Svetovou bankou.

1.5.5. Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia

Vďaka používaniu úverov poskytnutie makrofinančnej pomoci zvyšuje účinnosť rozpočtu EÚ pomocou pákového efektu a zabezpečuje najlepšiu nákladovo efektívnu možnosť.

Komisia je splnomocnená požičať si finančné prostriedky z kapitálových trhov v mene Európskej únie, ako aj Euratomu s využitím záruky rozpočtu EÚ. Cieľom je získať finančné prostriedky na trhu za najlepšie dostupné sadzby vďaka špičkovému úverovému postaveniu EÚ/Euratomu (rating AAA od agentúr Fitch, Moody's a DBRS, rating AA od S&P, všetky so stabilným výhľadom) a potom ich ďalej požičať oprávneným dlžníkom v kontexte poskytovania úverov v rámci Európskeho finančného stabilizačného mechanizmu, platobnej bilancie, makrofinančnej pomoci a projektov Euratomu. Prijímanie a poskytovanie úverov sa uskutočňuje ako naväzná operácia, čím sa zabezpečuje, aby rozpočet EÚ nebol vystavený žiadnemu riziku týkajúcemu sa úrokovej sadzby alebo výmenného kurzu. Cieľ získania finančných prostriedkov za najlepšie dostupné sadzby pre činnosti prijímania a poskytovania úverov bol dosiahnutý, pretože uvedené sadzby sú v súlade s partnerskými inštitúciami (Európska investičná banka, Európsky finančný stabilizačný mechanizmus a Európsky mechanizmus pre stabilitu).

1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy

obmedzené trvanie

- v platnosti počas 12-mesačného obdobia začínajúceho v roku 2022
- Finančný vplyv trvá od roku 2022 do roku 2023 v prípade viazaných rozpočtových prostriedkov a od roku 2022 do roku 2023 v prípade platobných rozpočtových prostriedkov.

1.7. Plánovaný spôsob riadenia¹³

Priame riadenie na úrovni Komisie

- prostredníctvom jej útvarov vrátane zamestnancov v delegáciách Únie,
- prostredníctvom výkonných agentúr.

Zdieľané riadenie s členskými štátmi

Nepriame riadenie, pri ktorom sa plnením rozpočtu poveria:

- tretie krajiny alebo subjekty, ktoré tieto krajiny určili,
- medzinárodné organizácie a ich agentúry (uved'te),
- Európska investičná banka (EIB) a Európsky investičný fond,
- subjekty uvedené v článkoch 70 a 71 nariadenia o rozpočtových pravidlách,
- verejnoprávne subjekty,
- súkromnoprávne subjekty poverené vykonávaním verejnej služby, pokiaľ sú im poskytnuté primerané finančné záruky,
- súkromnoprávne subjekty spravované právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktorým sú poskytnuté primerané finančné záruky,
- osoby poverené vykonávaním osobitných činností v oblasti SZBP podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určené v príslušnom základnom akte.
- *V prípade viacerých spôsobov riadenia uveďte v oddiele „Poznámky“ presnejšie vysvetlenie.*

Poznámky

--

¹³ Vysvetlenie spôsobov riadenia a odkazy na nariadenie o rozpočtových pravidlách sú k dispozícii na webovej stránke BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Pravidlá monitorovania a podávania správ

Uved'te frekvenciu a podmienky, ktoré sa vzťahujú na tieto opatrenia.

Opatrenia, ktoré sa majú financovať podľa tohto rozhodnutia, sa budú vykonávať s priamym riadením na úrovni Komisie z ústredia s podporou delegácií Únie.

Táto pomoc je makroekonomickej povahy a jej koncepcia je v súlade s programom podporovaným MMF. Útvary Komisie budú opatrenie monitorovať na základe nepretržitého úspešného vykonávania programu MMF a osobitných reformných opatrení, na ktorých sa majú dohodnúť s ukrajinskými orgánmi v memorande o porozumení, a to v intervaloch, ktoré sú v súlade s počtom splátok (pozri aj bod 1.4.4).

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. *Opodstatnenie navrhovaných spôsobov riadenia, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly*

Opatrenia, ktoré sa majú financovať podľa tohto rozhodnutia, sa budú vykonávať s priamym riadením na úrovni Komisie z ústredia s podporou delegácií Únie.

Vyplácanie makrofinančnej pomoci závisí od úspešných preskúmaní a je naviazané na splnenie podmienok spojených s každou operáciou. Komisia dôsledne monitoruje realizáciu podmienok v úzkej spolupráci s delegáciami Únie.

2.2.2. *Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie*

Zistené riziká

S navrhovanými operáciami makrofinančnej pomoci súvisia správcovské, metodické a politické riziká.

Existuje riziko, že makrofinančná pomoc by sa mohla použiť podvodne. Keďže makrofinančná pomoc nie je vyhradená na konkrétne výdavky (napríklad na rozdiel od projektového financovania), toto riziko sa vzťahuje na faktory ako všeobecná kvalita riadiacich systémov Národnej banky Ukrajiny a ministerstva financií, administratívne postupy, funkcie kontroly a dohľadu, bezpečnosť IT systémov a primeranosť kapacity interného a externého auditu.

Druhé riziko vyplýva z možnosti, že Ukrajina si nebude plniť svoje finančné záväzky voči EÚ vyplývajúce z navrhovaných úverov v rámci makrofinančnej pomoci (riziko zlyhania alebo úverové riziko), čo by mohlo byť spôsobené napríklad významným ďalším zhoršením platobnej bilancie a fiškálnej pozície partnera.

Ďalšie kľúčové riziko operácie vyplýva zo zhoršenia napätia medzi Ukrajinou a Ruskom, ktoré by mohlo mať ďalší negatívny vplyv na makroekonomickú stabilitu Ukrajiny a ovplyvniť plnenie programu MMF a vyplácanie a/alebo splácanie navrhovanej makrofinančnej pomoci.

Systémy vnútornej kontroly

Za overovanie, kontrolu a audit makrofinančnej pomoci bude zodpovedať Komisia vrátane Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) a Európsky dvor audítorov, ako sa predpokladá v článku 129 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Ex ante: Posúdenie Komisie týkajúce sa systémov riadenia a kontroly v prijímajúcej krajine. V prípade každej prijímajúcej krajiny Komisia s technickou podporou poradcov vykonáva podľa potreby operatívne posúdenie *ex ante* finančných tokov a kontrolného prostredia. Vykonáva sa analýza účtovných postupov, oddelenia funkcií a interný a externý audit centrálnej banky a ministerstva financií s cieľom zabezpečiť primeranú úroveň uistenia o správnom finančnom riadení. Ak by sa identifikovali nedostatky, premietnu sa do podmienok, ktoré musia byť realizované pred vyplatením pomoci. V prípade potreby sú takisto zavedené osobitné opatrenia pre platby (napr. účelovo viazané účty).

Počas vykonávania: Komisia kontroluje pravidelné vyhlásenia partnerov. Platba podlieha 1. monitorovaniu zamestnancami GR ECFIN v úzkej koordinácii s delegáciami EÚ a externými zainteresovanými stranami, ako je MMF, týkajúcemu sa realizácie dohodnutých podmienok a 2. normálnemu kontrolnému postupu stanovenému finančným tokom (model 2) používaným v GR ECFIN vrátane overenia splnenia podmienok, ktorými je podmienené vyplatenie pomoci, ako sa uviedlo, finančným oddelením. Vyplácanie týkajúce sa operácií makrofinančnej pomoci môže podliehať ďalším nezávislým (listinným a/alebo na mieste) overeniam *ex post* úradníkmi tímu pre kontroly *ex post* daného GR. Takéto overenia sa môžu začať aj na žiadosť zodpovedného povoľujúceho úradníka vymenovaného subdelegovaním. Prerušenie a pozastavenie platieb, finančné opravy (realizované Komisiou) a vymáhanie prostriedkov sa môžu vykonávať, ak je to potrebné (dosiaľ sa nevyskytli), a vyslovene sa predpokladajú v dohodách o financovaní s partnermi.

- 2.2.3. *Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chyby (pri platbe a uzavretí)*

Zavedené systémy kontroly, napríklad operatívne posúdenia *ex ante* alebo posúdenia *ex post*, zabezpečili v prípade platieb makrofinančnej pomoci účinnú chybovosť 0 %. Nie sú známe prípady podvodu, korupcie alebo nezákonnej činnosti. Operácie makrofinančnej pomoci majú jasnú intervenčnú logiku – takú, ktorá Komisii umožňuje hodnotiť ich vplyv. Kontroly umožňujú potvrdenie uistenia a dosiahnutia politických cieľov a priorít.

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

Uved'te existujúce alebo plánované preventívne a ochranné opatrenia, napr. zo stratégie boja proti podvodom.

Na zmiernenie rizík podvodného používania sa prijalo a prijme niekoľko opatrení:

Po prvé, dohoda o úvere bude zahŕňať súbor ustanovení o inšpekciách, predchádzaní podvodom, auditoch a vymáhaní finančných prostriedkov v prípade podvodu alebo korupcie. Ďalej sa predpokladá, že pomoc bude podmienená súborom osobitných politických podmienok, okrem iného v oblasti hospodárenia s verejnými financiami, s cieľom posilniť efektívnosť, transparentnosť a zodpovednosť. Pomoc sa zároveň vyplatí na osobitný účet v Národnej banke Ukrajiny.

Okrem toho útvary Komisie v súlade s požiadavkami nariadenia o rozpočtových pravidlách uskutočnili operatívne posúdenie finančných a administratívnych tokov Ukrajiny, aby overili, že zavedené postupy na riadenie programu pomoci vrátane makrofinančnej pomoci poskytujú primerané záruky. Toto posúdenie sa uskutočnilo v júni 2020 a týka sa oblastí, akými sú zostavovanie a plnenie rozpočtu, verejná vnútorná finančná kontrola, interný a externý audit, verejné obstarávanie, riadenie

hotovosti a verejného dlhu, ako aj nezávislosť centrálnej banky. Vývoj v danej oblasti budú ďalej pozorne sledovať delegácie EÚ u príslušného partnera. Komisia takisto využíva rozpočtovú podporu s cieľom pomôcť ukrajinským orgánom zlepšiť ich systémy riadenia verejných financií, pričom toto úsilie do veľkej miery podporujú ostatní darcovia.

Za overovanie, kontrolu a audit pomoci bude napokon zodpovedať Komisia vrátane Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) a Európsky dvor audítorov, ako sa predpokladá v článku 129 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

- Existujúce rozpočtové riadky

V poradi, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo	DRP/NRP ¹⁴	krajín EZVO ¹⁵	kandidátskych krajín ¹⁶	tretích krajín	v zmysle článku 21 ods. 2 písm. b) nariadenia o rozpočtových pravidlách
	14 02 01 70 06 [Úvery v rámci makrofinančnej pomoci – záruka pre vonkajšiu činnosť]	DRP	NIE	NIE	NIE	NIE

- Požadované nové rozpočtové riadky – neuplatňuje sa

¹⁴ DRP = diferencované rozpočtové prostriedky/NRP = nediferencované rozpočtové prostriedky.

¹⁵ EZVO: Európske združenie voľného obchodu.

¹⁶ Kandidátske krajiny a prípadne potenciálne kandidátske krajiny západného Balkánu.

3.2. Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky

- Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov.
- **Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov, ako je uvedené ďalej:**

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca	6	Okruh 6 – Susedstvo a svet
---	---	-----------------------------------

GR: ECFIN			Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	SPOLU
• Operačné rozpočtové prostriedky							
Rozpočtový riadok ¹⁷	Závazky	(1a)	108,0 ¹⁸				108,0
14 02 01 70 06 [Úvery v rámci makrofinančnej pomoci – záruka pre vonkajšiu činnosť]	Platby	(2a)				108,0	108,0
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov ¹⁹							
Rozpočtový riadok		(3)				0,15	0,15
14 20 03 01 [Granty v rámci makrofinančnej pomoci]							
Rozpočtové prostriedky pre GR ECFIN SPOLU	Závazky	= 1a + 1b + 3	108,0				
	Platby	= 2a +				108,0	

¹⁷ Podľa oficiálnej rozpočtovej nomenklatúry.

¹⁸ Suma tvorby rezerv na úvery makrofinančnej pomoci (9 %), ktorá sa má splatiť do spoločného rezervného fondu.

¹⁹ Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie vykonávania programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

		2b + 3					
--	--	-----------	--	--	--	--	--

• Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU	Závazky	(4)	108,0			0,15	108,15
	Platby	(5)				108,15	108,15
• Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov SPOLU		(6)					
Rozpočtové prostriedky OKRUHU 6 viacročného finančného rámca SPOLU	Závazky	= 4 + 6	108,0			0,15	108,15
	Platby	= 5 + 6				108,15	108,15

Ak má návrh/iniciatíva vplyv na viaceré operačné okruhy, zopakujte oddiel uvedený vyššie: [v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)]

Okruh viacročného finančného rámca	7	Okruh 7 – Európska verejná správa
---	---	--

Tento oddiel treba vyplniť s použitím rozpočtových údajov administratívnej povahy, ktoré sa najprv uvedú v [prílohe k legislatívnemu finančnému výkazu](#) (príloha V k interným pravidlám), ktorá sa na účely medziúvarovej konzultácie nahrá do aplikácie DECIDE.

GR: ECFIN			Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok	SPOLU
Eudské zdroje			0,283	0,141	–	0,024		0,448
Ostatné administratívne výdavky			–	0,020	–	–		0,020
Rozpočtové prostriedky OKRUHU 7 viacročného finančného rámca SPOLU	Rozpočtové prostriedky		0,283	0,161	–	0,024		0,468
	(Závazky spolu = platby spolu)		0,283	0,161	–	0,024		0,468

			Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok	SPOLU
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 7 viacročného finančného rámca SPOLU	Závazky	= 4 + 6	108,283	0,161	–	0,174		108,618
	Platby	= 5 + 6	0,283	0,161	–	108,174		108,618

(referenčná suma)													
-------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.2. Odhadované výsledky financované z operačných rozpočtových prostriedkov

Viazané rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Uved'te ciele a výstupy ↓	Druh ²⁰	Rok 2021		Rok 2022		Rok 2023		Rok 2024		Rok 2025		SPOLU	
		Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Celkový počet	Náklady spolu
ŠPECIFICKÝ CIEĽ Č. 1²¹													
- Výstup 1	Vyplatenie grantov												
- Výstup 2	Tvorba rezerv na záruku pre vonkajšiu činnosť			2	108,0							2	108,0
- Výstup 3	Hodnotenie <i>ex post</i>									1	0,15	1	0,15
Špecifický cieľ č. 1 – medzisúčet		-	-	2	108,0			-	-	1	0,15	2	108,15
NÁKLADY SPOLU		-	-	2	108,0			-	-	1	0,15	2	108,15

²⁰ Výstupy znamenajú dodané produkty a služby (napr.: počet financovaných výmen študentov, vybudované cesty v km atď.).

²¹ Ako je uvedené v bode 1.4.2. Špecifické ciele...

3.2.3. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky

– **X Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov, ako je uvedené ďalej:**

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025		SPOLU
--	-------------	-------------	-------------	-------------	--	-------

OKRUH 7 viacročného finančného rámca						
Ludské zdroje	0,283	0,141	–	0,024		0,448
Ostatné administratívne výdavky	–	0,020	–	–		0,020
Medzisúčet OKRUHU 7 viacročného finančného rámca	0,283	0,161	–	0,024		0,468

Mimo OKRUHU 7²² viacročného finančného rámca						
Ludské zdroje						
Ostatné administratívne výdavky						
Medzisúčet mimo OKRUHU 7 viacročného finančného rámca						

SPOLU	0,283	0,161	–	0,024		0,468
--------------	--------------	--------------	----------	--------------	--	--------------

Rozpočtové prostriedky potrebné na ľudské zdroje a na ostatné administratívne výdavky sa pokrývajú z rozpočtových prostriedkov GR, ktoré sú už pridelené na riadenie akcie a/alebo boli prerozdelené v rámci GR.

²² Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie vykonávania programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

3.2.3.1. Odhadované potreby ľudských zdrojov

– **X Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie ľudských zdrojov, ako je uvedené ďalej:**

Odhady sa vyjadrujú v jednotkách ekvivalentu plného pracovného času

	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	SPOLU
	• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)				
20 01 02 01 (Ústredie a zastúpenia Komisie)	1,8	0,9	–	0,15	2,85
20 01 02 03 (Delegácie)					
01 01 01 01 (Nepriamy výskum)					
01 01 01 11 (Priamy výskum)					
Iné rozpočtové riadky (uveďte)					
	• Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času)²³				
20 02 01 (ZZ, VNE, DAZ z celkového finančného krytia)					
20 02 03 (ZZ, MZ, VNE, DAZ a PED v delegáciách)					
XX 01 xx yy zz²⁴	– ústredia				
	– delegácie				
01 01 01 02 (ZZ, VNE, DAZ – nepriamy výskum)					
01 01 01 12 (ZZ, VNE, DAZ – priamy výskum)					
Iné rozpočtové riadky (uveďte)					
SPOLU	1,8	0,9	–	0,15	2,85

XX predstavuje príslušnú oblasť politiky alebo rozpočtovú hlavu.

Potreby ľudských zdrojov budú pokryté úradníkmi GR, ktorí už boli pridelení na riadenie akcie a/alebo boli interne prerozdelení v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu pridelovania zdrojov v závislosti od rozpočtových obmedzení.

Opis úloh, ktoré sa majú vykonať:

Úradníci a dočasní zamestnanci	<p>Riaditeľ riaditeľstva D: vykonávať dohľad nad operáciou a riadiť ju, spolupracovať s Radou a Parlamentom v súvislosti s prijatím tohto rozhodnutia a schválením memoranda o porozumení, rokovať s ukrajinskými orgánmi o memorande o porozumení, preskúmať správy, viesť služobné cesty a posudzovať pokrok pri dodržiavaní podmienosti.</p> <p>Vedúci oddelenia/zástupca vedúceho oddelenia, riaditeľstvo D: pomáhať riaditeľovi pri riadení operácie, spolupráci s Radou a Parlamentom v súvislosti s prijatím tohto rozhodnutia a schválením memoranda o porozumení, pri rokovaní s ukrajinskými orgánmi o memorande o porozumení a dohode o úverovom mechanizme (spolu s GR BUDG), pri preskúmaní správ a posudzovaní pokroku pri dodržiavaní podmienosti.</p> <p>Ekonomovia, sektor makrofinančnej pomoci (riaditeľstvo D): pripraviť rozhodnutie a memorandum o porozumení, spolupracovať s orgánmi a medzinárodnými finančnými inštitúciami, uskutočňovať služobné cesty na účely preskúmania, pripravovať správy zamestnancov Komisie a postupy Komisie súvisiace s riadením</p>
--------------------------------	---

²³ ZZ = zmluvný zamestnanec; MZ = miestny zamestnanec; VNE = vyslaný národný expert; DAZ = dočasný agentúrny zamestnanec; PED = pomocný expert v delegácii.

²⁴ Čiastkový strop pre externých zamestnancov financovaných z operačných rozpočtových prostriedkov (pôvodné rozpočtové riadky „BA“).

	<p>pomoci, spolupracovať s externými odborníkmi v oblasti operatívneho posúdenia a hodnotenia <i>ex post</i>.</p> <p>GR BUDG (oddelenia E1 a E3 pod dohľadom riaditeľa): pripraviť dohodu o úverovom mechanizme, rokovať o nej s ukrajinskými orgánmi a predložiť ju na schválenie príslušnými útvarmi Komisie a na podpis obidvomi stranami. Sledovať situáciu po nadobudnutí platnosti dohody o úverovom mechanizme. Pripraviť rozhodnutie (rozhodnutia) Komisie o prijímaní úverov, sledovať predkladanie žiadostí o finančné prostriedky, vybrať banky, pripravovať a realizovať transakcie financovania a vyplácať finančné prostriedky Ukrajine. Vykonávať činnosti back-office v nadväznosti na splatenie úveru (úverov). Vypracovať príslušné správy o týchto činnostiach.</p>
Externí zamestnanci	–

3.2.4. *Súlad s platným viacročným finančným rámcom*

Návrh/iniciatíva:

- **X môže byť v plnej miere financovaná prerozdelením v medziach príslušného okruhu viacročného finančného rámca (VFR).**

3.2.5. *Príspevky od tretích strán*

Návrh/iniciatíva:

- **X nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami.**

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

- **X Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.**